

Preguntes sobre la Prelatura personal

Amb motiu del XXV aniversari de l'erecció de l'Opus Dei com a prelatura personal, el Prof. Carlos José Errázuriz respon a algunes preguntes.

29/11/2007

Mons. Carlos José Errázuriz Mackenna, xilè, és professor de Dret Canònic a la Pontifícia Universitat de la Santa Creu (Roma). És, a més, Consultor de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, de la Congregació per al Culte diví i la Disciplina dels

Sagraments i del Pontifici Consell dels Textos Legislatius. Autor, entre altres llibres, *Il diritto e la giustizia nella Chiesa* (El dret i la justícia a l'Església), publicat per Giuffré Editori.

1. Què és una Prelatura personal?

Una Prelatura personal és una part de l'Església Catòlica, en el sentit que està composta per uns fidels determinats i es troba estructurada de manera jeràrquica, amb un prelat que és el seu cap i el principi d'unitat i amb sacerdots i diaques que col·laboren amb ell. L'element específic de les prelatures personals consisteix en el fet que promouen la vida cristiana i la tasca evangelitzadora de l'Església d'una manera complementària a la de les diòcesis, a les quals continuen pertanyent els fidels que formen part d'una Prelatura personal.

La complementarietat de les prelatures personals pot respondre a diversos motius, sempre en relació amb el bé espiritual dels fidels. Pot succeir, per exemple, que, amb el desig d'afavorir una participació major dels emigrants en la vida eclesial, s'organitzi una prelatura amb un clergat preparat per atendre les seves necessitats específiques; o bé, com en el cas de la Prelatura de l'Opus Dei, pot passar que una realitat eclesial que neix d'un carisma (és a dir, d'un do de Déu per a l'Església) reuneixi en si mateixa les característiques pròpies d'una Prelatura personal.

2. Com es crea una Prelatura personal?

És la mateixa Església, representada pel Papa, qui pren la decisió de crear una Prelatura personal, havent consultat a les Conferències Episcopals interessades, amb la

intenció de servir més eficaçment les ànimes. Naturalment, aquesta decisió pressuposa que hi hagi els elements constitutius d'una Prelatura personal: una comunitat de fidels, presidida pel prelat, un clergat que l'ajuda pastoralment i una raó eclesial específica.

3. Des de quan hi ha prelatures personals a l'Església?

Encara que existien precedents similars d'estructures jeràrquiques de tipus personal (com els Vicariats Castrenses), la figura de les prelatures personals és un fruit de l'impuls apostòlic del Concili Vaticà II que després ha acollit l'actual Codi de Dret Canònic. La primera que es va erigir va ser la Prelatura de l'Opus Dei, en virtut de la Constitució Apostòlica *Ut sit* de Joan Pau II del 28 de novembre de 1982.

4. Quantes prelatures personals existeixen actualment? Per què no n'hi ha més?

Actualment només hi ha la Prelatura personal de l'Opus Dei. El fet que fins ara no se n'hagin erigit altres s'explica per la mateixa novetat de les prelatures personals, que han d'oferir garanties de solidesa eclesial i han d'inserir-se harmònicament a la diòcesi en què actüïn. D'altra banda, hi ha altres circumscripcions eclesiàstiques, com els ordinariats militars, dotades d'una configuració del mateix tipus, és a dir, personal i complementària a les diòcesis.

5. En què s'assemblen i en què es diferencien les prelatures personals respecte a les diòcesis, als ordres religiosos i als moviments?

Cal tenir present que totes les realitats eclesials de qualsevol naturalesa participen de la mateixa

vida i finalitat de l'única Església. Per tant, totes estan cridades a viure en la mateixa comunió eclesial i a tenir relacions d'afecte mutu.

Tant les prelatures personals com les diòcesis són comunitats de fidels de naturalesa jeràrquica. Les diòcesis són Esglésies particulars i comprenen tots els fidels en un determinat territori. Les prelatures personals viuen i actuen dins d'una o de varies diòcesis, amb les quals cooperen mitjançant el compliment de la finalitat eclesial específica, en una relació de complementarietat.

Dins l'Església, els fidels poden constituir realitats de caràcter associatiu que, sense ser comunitats de naturalesa jeràrquica com les diòcesis i les prelatures, duen a terme una activitat eclesial amb fins variats. Algunes d'elles, com les confraries o les associacions de caritat, no impliquen una vocació

específica en els membres. D'altres, en canvi, pressuposen que hi hagi una crida que fa participar en un carisma determinat. Els ordes i congregacions religiosos agrupen fidels que, moguts per un carisma propi, donen amb la seva vida i amb la seva acció apostòlica un testimoni públic i oficial de la radicalitat de l'Evangelí.

Els moviments són realitats associatives d'origen carismàtic que comprenen tota mena de fidels, especialment fidels laics que viuen en el món, i que estableixen entre ells vincles de fraternitat i d'apostolat lligats al carisma.

6. Què era l'Opus Dei abans de ser Prelatura? En què es diferencien els estatuts de 1950 dels actuals?

Des de la seva mateixa fundació el 2 d'octubre de 1928, l'Opus Dei era ja essencialment, encara que en estat germinal, el mateix que veiem avui

desplegat: una part de l'Església, composta per fidels i estructurada jeràrquicament al voltant d'un cap que va ser primer el fundador, sant Josepmaria Escrivà de Balaguer, sacerdot. Aquesta realitat eclesial universal necessitava, naturalment, ser reconeguda per l'Església, i era necessari que la Santa Seu intervingués per configurar-la com a estructura jeràrquica. Ha estat un procés llarg, la qual cosa s'entén al tractar-se d'un fenomen nou en la vida de l'Església.

Abans de l'erecció com a Prelatura personal, que constitueix la figura que respon plenament a la realitat de l'Opus Dei, aquest havia estat aprovat com a institut secular, cosa que permetia reconèixer que tots els fidels, sacerdots i laics, pertanyien a la mateixa realitat eclesial, i atribuïa una certa potestat al sacerdot que en feia cap. Els estatuts de 1950 recollien fidelment la realitat de

l'Opus Dei, però, al haver de respondre a la figura d'institut secular, mantenien elements que no quadraven amb la realitat secular que és pròpia del carisma de l'Opus Dei. Aquests elements han desaparegut en els seus estatuts com a prelatura.

7. Té l'Opus Dei des que és Prelatura més autonomia? Es pot parlar de l'Opus Dei com d'una església dins l'Església?

Cap part de l'Església constitueix “una església dins l'Església”, sinó justament el contrari: cada part promou vincles de comunió respecte a tota l'Església. Els fidels de l'Opus Dei, precisament com a tals, són i se senten membres vius de l'Església universal i de les diòcesis respectives, en la vida de les quals participen com els demés fidels: cal tenir en compte, també, que aquesta Prelatura, a diferència del que podria

succeir en altres, no contempla alguns aspectes de la pastoral ordinària (baptismes, confirmacions, matrimonis, funerals, etc.), i en canvi dedica especial atenció a la formació dels fidels i dels qui s'acosten als seus apostolats (trobades i recessos espirituals, estudi de les ciències sagrades, direcció espiritual personal, etc.)

La legítima autonomia de l'Opus Dei per dur a terme la missió eclesial, com d'altra banda l'autonomia que en diversos graus és pròpia de tot fidel i de qualsevol realitat eclesial, és sempre autonomia en la comunió amb l'Església universal i el Romà Pontífex, i amb les Esglésies particulars i els Bisbes diocesans. En aquest sentit, l'Opus Dei, en la actual configuració com a Prelatura, gaudeix de l'autonomia pròpia dels ens de la constitució jeràrquica de l'Església (el cap de la qual és un subjecte amb potestat episcopal), que

és diferent de l'autonomia pròpia dels ens d'estructura associativa.

8. Quina és la missió de la Prelatura de l'Opus Dei? Què hi ha de peculiar en aquesta missió que no es trobi en altres realitats de l'Església?

La missió de la Prelatura de l'Opus Dei és la mateixa missió salvífica de tota l'Església, duta a terme segons un carisma específic de santificació i apostolat en el treball professional i en el conjunt de la vida corrent. El que és peculiar d'aquest carisma i d'aquesta missió, com succeeix amb qualsevol carisma, prové del do de Déu, primer a sant Josepmaria com a fundador, després a les filles i als fills espirituals, i també a tots els que en participen en major o menor mesura. El fet que aquest carisma doni lloc a una prelatura no és fruit d'una simple decisió basada en motius de conveniència, sinó que deriva de la

realitat mateixa d'aquest carisma, que comporta necessàriament la conformació d'una comunitat de fidels jeràrquicament estructurada.

9. Com es governa la Prelatura de l'Opus Dei? Qui la dirigeix?

Com en qualsevol prelatura, el govern de la Prelatura de l'Opus Dei correspon al prelat i als vicaris, que compten amb consells a diversos nivells en què col·laboren altres fidels, molts d'ells laics, tant homes com dones. A més a més, els fidels laics donen una contribució decisiva en les tasques d'organització i realització immediata de l'activitat formativa de l'Opus Dei.

10. Com es finança?

La Prelatura de l'Opus Dei es finança com les diòcesis o les altres prelatures, és a dir, sobretot amb les aportacions dels fidels i d'altres

persones que col·laboren econòmicament amb la seva missió.

Les iniciatives apostòliques lligades a la Prelatura en l'àmbit de l'educació, de la salut, de la promoció social, etc. – de les quals la Prelatura assumeix només la responsabilitat pel que fa a la seva vitalitat cristiana – es financen com la resta d'institucions del mateix tipus a cada país.

11. De qui depèn el Prelat de l'Opus Dei? Qui el nomena?

El Prelat de l'Opus Dei i la mateixa Prelatura depenen – com totes les circumscripcions eclesiàstiques – de la Santa Seu, o sigui del Romà Pontífex i de l'òrgan que l'ajuda pel que fa a les diòcesis i prelatures, és a dir, la Congregació per als Bisbes.

El Prelat de l'Opus Dei és nomenat pel Papa, després de seguir el procediment de determinació de la persona que està previst en els

estatuts de la Prelatura, en els quals es contempla la intervenció dels seus fidels a l'hora de pronunciar-se sobre qui seria el sacerdot més indicat. El Romà Pontífex pot cridar posteriorment el Prelat a rebre el sagrament de l'episcopat, que - encara que no sigui necessari-, resulta molt coherent amb la seva missió jeràrquica de pastor. Així ha ocorregut amb els dos primers prelats, Mons. Àlvaro del Portillo i Mons. Xavier Echevarría.

12. Els laics pertanyen a la Prelatura, o només els sacerdots?

Tant uns com altres pertanyen igualment a la Prelatura, en la qual, com a tota l'Església i en qualsevol de les seves parts, hi ha una igualtat fonamental entre tots els fidels quant a la seva dignitat i missió com a cristians, i al mateix temps es dona una diversitat essencial pel que fa al sacerdocí. Aquesta diversitat

fonamenta la cooperació orgànica entre sacerdots i laics dins la mateixa missió de l'Església. Concebre la prelatura com una institució formada només per sacerdots contradiria tant la realitat de l'Opus Dei com la mateixa novetat i carisma específics de les prelatures. Aquesta concepció veuria les prelatures com a associacions de sacerdots incardinats a elles, institucions certament molt importants en la vida de l'Església, però essencialment diferents pel seu caràcter associatiu i només clerical.

En canvi, la realitat de l'Opus Dei sí que comprèn una associació de sacerdots, la Societat Sacerdotal de la Santa Creu, inseparable de la Prelatura. La Societat Sacerdotal de la Santa Creu avarca només la vida espiritual dels membres: no el seu treball pastoral, que no canvia pel fet de pertànyer-hi. Formen part d'aquesta associació els sacerdots de

la Prelatura i altres sacerdots diocesans que han rebut també la vocació a l'Opus Dei per santificar-se en la seva mateixa vocació sacerdotal, sense constituir un grup a part, sinó procurant que el seu ministeri i la seva inserció a la diòcesi, el seu lloc propi en el servei de l'Església, siguin cada vegada més fecunds, en plena i cordial obediència a l'autoritat del bisbe diocesà, única autoritat eclesiàstica de què depenen, i en fraternal unió amb tota la resta de sacerdots.

13. Quina diferència hi ha entre un catòlic corrent, més o menys practicant, i una persona de l'Opus Dei?

No n'hi ha cap, en el sentit que una persona de l'Opus Dei és un catòlic corrent, que ha rebut una crida específica dins la seva vocació cristiana per formar part d'una família espiritual i per procurar ser

millor cristià i col·laborar en la missió de l'Església. Aquesta crida no el distingeix de la resta, perquè no implica que la seva vida es transformi en un signe eclesial del seguiment de Crist, com és propi de la vocació dels religiosos. La secularitat és essencial per a tots els fidels de l'Opus Dei, també per als que viuen el celibat com a part de la seva vocació. Òbviament, si per catòlic corrent s'entén un catòlic que en la seva vida no està especialment compromès amb el Senyor i amb l'Església, els fidels de l'Opus Dei procuren amb totes les seves forces no reflectir-se en aquest tipus: encara més, se saben cridats a recordar que el més corrent per als deixebles de Crist ha de ser seguir-lo incondicionalment, amb un estil de vida que de vegades pot resultar sorprenent per a qui no ho compregui des d'una perspectiva plenament cristiana.

14. Com és possible que es requereixi una vocació específica per ser membre d'una prelatura?

Naturalment, aquest requisit vocacional no és essencial en les prelatures personals, les quals poden fundar-se en circumstàncies molt diverses, generalment lligades a vincles socials entre els seus fidels.

No obstant això, és possible que es requereixi perquè la mateixa realitat eclesial suposi una vocació específica, com succeeix en el cas de l'Opus Dei. L'Església reconeix i afavoreix allò que prové de l'Esperit Sant, sense la qual cosa tota la prelatura de l'Opus Dei deixaria d'existir.

15. A què es compromet una persona que s'incorpora a l'Opus Dei?

La incorporació a la prelatura de l'Opus Dei està essencialment unida a

la vocació personal d'aquest fidel. D'aquí se'n deriva que la incorporació comporta el compromís de viure tot allò que té a veure amb aquesta vocació. Pel que fa a les seves manifestacions externes, aquest compromís se situa sempre, exclusivament, en el pla de la vida eclesial de la persona, sense entrar mai en àmbits de naturalesa temporal. Es tracta de deures que es refereixen a la vida espiritual, a la pròpia formació, a la participació activa en les activitats apostòliques desenvolupades per la Prelatura. Al tractar-se només d'àmbits en què un fidel gaudeix de llibertat per seguir un o altre camí, el compromís amb la prelatura és perfectament harmònic amb els deures del fidel respecte a l'Església universal i a l'Església particular, i amb altres obligacions que, naturalment o per pròpia voluntat, hagi assumit. La vinculació a l'Opus Dei cerca precisament ajudar-lo a viure el conjunt dels seus

deures ordinaris, tant a l'Església como a la societat civil.

Per alguns fidels, el compromís comprèn també el celibat apostòlic i una major disponibilitat al servei de les activitats apostòliques pròpies de la Prelatura.

16. A nivell institucional, quines relacions té l'Opus Dei amb la diòcesi? En la feina pastoral, obra d'acord amb els instituts religiosos i amb altres realitats eclesials?

La vida de la prelatura s'insereix, com a part viva, dins de cada diòcesi. Per això, la prelatura està en constant relació amb la diòcesi i amb el seu bisbe respectiu. A més a més, és jurídicament necessària la intervenció del bisbe per començar el treball de la Prelatura a la diòcesi o bé per obrir centres de la Prelatura. El més important, no obstant això, són els contactes permanents que afavoreixen la plena sintonia amb la

vida diocesana i amb els objectius pastorals del bisbe diocesà.

La prelatura de l'Opus Dei està en comunió amb totes les realitats eclesials presents a la diòcesi. Dins la legítima autonomia eclesial de cadascuna d'aquestes realitats, la vida de la diòcesi a què totes pertanyen ofereix habitualment múltiples ocasions de contacte i de col·laboració. Cal tenir present que l'Opus Dei no constitueix un grup a part dins la diòcesi i no és ni actua com una associació, per la qual cosa els seus membres poden participar lliurement en associacions de fidels de caràcter secular.

17. En què es beneficia la diòcesi amb el treball dels fidels de l'Opus Dei?

El treball i la vida sencera de les persones de l'Opus Dei, en la mesura que són fidels a la seva vocació, constitueix una part del bé espiritual

i apostòlic de la diòcesi en què es desenvolupa. Com és propi del carisma de l'Opus Dei, l'aportació dels seus fidels al bé de la diòcesi – i el mateix es pot dir de l'aportació de la immensa majoria dels catòlics – té per escenari la vida secular, o sigui, l'àmbit familiar, cultural, econòmic, polític, etc., en què les persones de l'Opus Dei, gaudint de la mateixa llibertat i autonomia que qualsevol altra persona, s'afanyen a viure de debò segons l'evangeli: és a dir, a servir els altres per Déu.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/preguntes-sobre-
la-prelatura-personal/](https://opusdei.org/ca/article/preguntes-sobre-la-prelatura-personal/) (26/07/2025)